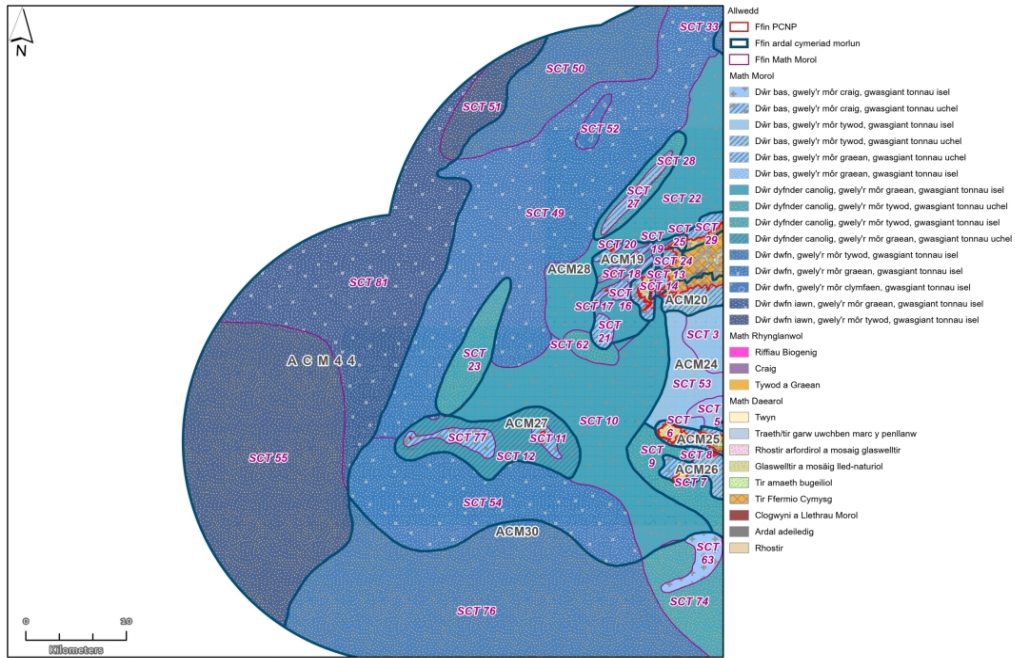

Rhif: 44

Enw'r Ardal
Cymeriad Morwedd:**Alltraeth gorllewinol- dŵr dwfn iawn****ACM44:Alltraeth y Gorllewin – dyfroedd dwfn iawn****Disgrifiad Cryno**

Lleolir y môr agored alltraeth hwn yn y rhan mwyaf gorllewinol o'r ardal astudiaeth gan redeg i fyny at ffiniau tiriogaethol. Mae'r dŵr dwfn iawn ar wely môr tywod graeanog ac fe'i defnyddir gan longau fel dŵr diogel i'r gorllewin o'r Smalls gyda pharth gwahanu traffig.

Nodweddion Allweddol

- Ardal eang o for, dyfnder o 100m ar wely môr tywod graeanog a thywod gyda gwasgiant tonnau isel.
- Mae nifer cymedrol o longdrylliadau yn yr ardal.
- Mae rhan fechan yn SAC Morol Sir Benfro.
- Defnyddir yr ardal gan longau masnachol gyda pharth gwahanu traffig i'r gorllewin o'r Smalls, ar gyfer fferïau a physgota.
- Byddai tir yn amlwg iawn i'r dwyrain ac yn ffurfio rhan o'r olygfa heb ei difetha ar y gorwel o arfordir y gorllewin, yn cynnwys o Lwybr Arfordir Sir Benfro.
- Môr agored gyda chymeriad morol, syml, cyson, ac unedig heb ei ddifetha ar raddfa fawr ac ymdeimlad arwyddocaol o le agored, llonyddwch, pellenigrwydd ac amlygiad.
- Penderfynir ar nodweddion yr ardal yn gyfan gwbl bron gan rymoedd naturiol y môr, trwy ymchwydd a thonnau, a gwynt.

Dylanwadau Ffisegol

Mae hwn yn barth dŵr dwfn iawn (>100m) gyda gwely môr sy'n goleddu'n raddol GD-DG (<1°) ar ran orllewinol yr ardal astudiaeth, yn ymestyn i'r gorllewin o 20km oddi ar Ynys Dewi i tua 46km. Mae gwely môr graeanog sy'n ymestyn i'r gogledd o Aberdaugleddau i mewn i Fae Ceredigion yn cael ei amnewid tua'r de gan dywod mwy ffein ac yna tywod, sy'n dod ar draws o Gaerfyrddin. Mae gan yr ardal wasgiant tonnau isel.

Mae'r creigwely alltraeth o dan waddodion gwely môr yn cynnwys cerrig llaid Mesozoic (Permian-Jurassic), tywodfeini a chalchfeini yn y de, wedi'u gorchuddio gan gerrig llaid Cenozoic (Palaeogene-Neogene), tywodfeini a lignit yn y gogledd. Torrir y creigwely gan namau gogledd dwyrain-de orllewin.

Mae cwr canol dwyreiniol yr ardal yn rhan o SAC Morol Sir Benfro.

Dylanwadau Diwylliannol

Mae'r ardal hon yn ffurfio rhan o'r llwybr dŵr dwfn lle mae Mor Hafren yn ymuno â Mor Iwerddon- fel rhan o forwedd masnach yr arfordir, a hefyd morwedd dyfroedd cartref Prydain a gogledd Ewrop yn ogystal â masnach dŵr dwfn byd eang. Mae stori ddiwylliannol yr ardal yn dod o'i chysylltiadau â masnach forol, rhyfela ac ymfudo, ac o hyd gyda rôl Sir Benfro gyda hedfan, yn enwedig adeg y rhyfel.

Mae yna nifer o longddrylliadau. Mae'r rhain yn cynnwys y rhai a gollwyd yn y rhyfel - y Wilson, sgwner o Iwerddon a suddwyd gan fad U (1918), bad U, a hyrddiwyd gan U 84 (1918), Empire Frost a gollwyd mewn cyrch awyr (1941), Beemsterdijk (1941) a'r Churchill (1944). Mae colledion mwy diweddar yn cynnwys y Cawsand Bay (1984), Solitude (2001) a'r Arca, y dreill-long a suddodd (2007).

Mae llwybr y fferi rhwng Doc Penfro a Rosslare yn croesi'r ardal. Mae yna ardal gwahanu traffig llongau masnach gogledd/de i'r gorllewin o'r Smalls. Mae yna lwybr ar gyfer llongau pleser yn croesi'r ardal ac yn cysylltu Cymru ac Iwerddon ac y mae yna fordeithio modur.

Mae pysgota yn yr ardal yn cynnwys gwichiad moch, cimwch a photio crancod, leinio drifft i'r de, treillio alltraeth a threillio dwrgwn ysgafn gyda'r glannau.

[Yn y gorffennol rhoddwyd trwydded Rownd 24 i'r ardal ar gyfer olew a nwy. Mae'n ardal gyfyngedig yn y lleoliad hwn. Gellir gwneud ceisiadu yn y dyfodol.](#)

Nodweddion esthetig, canfyddiadol a phrofiadol

Ni fu ymweliad â'r ardal hon. Mae ym mannau allanol yr ardal astudiaeth o leiaf 20km i'r gorllewin o Ynys Dewi a'r disgwyl byddai mai dim ond bryniau uchaf megis Carn Llundain neu Garn Llidi fyddai'n amlwg fel llinell sengl ddimensiynol ar y gorwel mewn gweledd da. Byddai'r rhain yn diflannu islaw'r gorwel ym mannau mwyaf allanol yr ardal.

Mae gan y môr gymeriad syml, cyson ac unedig ar raddfa fawr ac ymdeimlad arbennig o fod yn agored, yn bellennig ac amlwg. Penderfynir ar ei nodweddion yn llwyr gan rymoedd naturiol y môr, trwy ymchwydd a thonnau, a gwynt. Mae'r ardal yn agored i wyntoedd o'r de orllewin ac mewn tywydd gwael mae'r môr yn gallu bod yn fygythiol. Mae tebygrwydd cryf o lonyddwch ac ymdeimlad o ddiffeithwch a phellenigrwydd yn y môr agored hwn.

Bydd nifer y llongau pleser yn brin, ond fe welir ambell long fasnach yn defnyddio'r llwybr morol i'r gorllewin o'r Smalls. Bydd y goleudy i'r dwyrain yn amlwg iawn yn y nos.

Buddion diwylliannol a gwasanaethau

Mae'r ardal yn cyfrannu'n helaeth tuag at wasanaethau hamdden ac adloniadol ar lun adloniant morol, i drefnadaeth naturiol ar lun ardal o fôr morol heb ei ddifetha sydd i'w weld o'r pellter o arfordiroedd sensitif y Parc Cenedlaethol, ac i wasanaethau ysbrydol mewn perthynas ag ymdeimlad o ddiffeithwch a chyswllt â byd natur.

Rhesymau Dros Newid									
Crynodeb	Rhesymau allweddol dros newid								
<p>Rhesymau cyfyng dros newid mewn dyfroedd dyfnion.</p> <p>Gall caniatáu trwyddedau olew a nwy arwain at bwysau i ddatblygu yn y dyfodol.</p> <p>Mae'r defnydd gan danceri yn cael effeithiau croes allai gynyddu gyda chynnydd yn y traffig e.e. LNG</p>	Rhinweddau Arbennig	Prosesau naturiol/newid hinsawdd	Gwasgedd ymwelwyr	Defnydd morol- masnachol a physgota	Ynni'r tir mawr neu fwynau	Gwasgedd datblygiad	Newidiadau rheoli tir	Defnydd MOD	
		Ysblander yr arfordir							
		Ynysoedd							
		Amrywiaeth y Tirlun							
		Pellenigrwydd, Tawelwch a Diffeithwch							
		Daeareg Amrywiol							
		Cyfoeth Cynefinoedd a Bioamrywiaeth							
		Archaeoleg Gyfoethog							
		Cymeriad Anheddiad Nodedig							
		Treftadaeth Ddiwylliannol							
		Mynediad i'r Parc							
		Lle i Anadlu							
		Allwedd							Newid yn digwydd yn yr ardal sy'n effeithio ar y nodwedd arbennig ddewisedig
Sensitifeddau allweddol									
Ffactorau sy'n cyfrannu at sensitifrwydd	Ffactorau sy'n tynnu wrth sensitifrwydd								
<p>Mae rhan fechan iawn yn SAC Morol Sir Benfro.</p> <p>Mae'r ardal yn ffurfio rhan o'r olygfa heb ei difetha ar y gorwel o'r arfordir gorllewinol, yn cynnwys Llwybr Arfordir Sir Benfro.</p> <p>Ardal môr agored gyda chymeriad morol syml, cyson ac unedig heb ei ddifetha ar raddfa fawr ac ymdeimlad arwyddocaol o natur agored, llonyddwch a phellenigrwydd.</p> <p>Diffyg cyffredin o lygredd golau.</p>	<p>Presenoldeb llongau masnachol gyda pharth gwahanu</p> <p>Presenoldeb goleudy Smalls i'r gorllewin.</p>								